

3. Міністерство фінансів України : Інформація про виконання Державного бюджету України за 2022 рік. URL: https://mof.gov.ua/uk/budget_2022-538 (дата звернення: 10.11.2023).

4. Звітність про виконання Зведеного бюджету України. *Open Budget*. URL: <https://openbudget.gov.ua> (дата звернення: 10.11.2023).

5. Шаманська Н., Шаманська О. Теорія поведінкових фінансів: генезис та еволюція. *Світ фінансів*. 2015. № 1. С. 173-184.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

*Солодовнік О. О., д-р екон. наук, професор, Буденна В. М., бакалавр,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

В сучасному світі однією з важливих складових успіху бізнесу є його постійне вдосконалення. Основним трендом розвитку економіки упродовж останнього десятиліття є діджиталізація, що ґрунтується на широкому застосуванні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та використанні інформації, як форми нематеріального активу. На рівні окремого суб'єкта господарювання використання цифрових технологій створює певні переваги: зростання конкурентоспроможності, оптимізація роботи з великим масивом даних, формування іміджу та репутації підприємства, мінімізація окремих видів витрат, вдосконалення обліку та контролю господарських операцій тощо.

Діджиталізацію можна визначити як сучасний інноваційний етап економічного розвитку, в основі якого знаходиться інтеграція фізичних та цифрових ресурсів у сфері виробництва та споживання, в економіці та суспільстві. Даний етап характеризується новими методами генерування, обробки, зберігання та передачі інформації в усіх сферах людської діяльності. При цьому виникає необхідність організації діяльності підприємства з врахуванням особливостей переходу на нові принципи цифрової економіки, прогнозування можливих супутніх проблем, а також розробки рішень та пропозицій щодо мінімізації негативних наслідків та посилення основного результату діяльності підприємства [1].

Варто відзначити деякі особливості управління процесами на підприємстві в умовах діджиталізації:

- процеси отримання та обробки інформації відбуваються в режимі реального часу;

- діалогова взаємодія елементів середовища;

- швидкий відгук на запроваджені зміни;

- весь процес контролюється та управляється завдяки використанню автоматизованих технологій збору, обробки, аналізу та прогнозування Big Data та хмарних технологій.

Завдяки можливостям хмарних технологій процес реєстрації господарських операцій виходить на новий рівень – обліковий працівник може

виконувати свою роботу в будь-якому місці за межами підприємства, з будь-якого обладнання, підключеного до мережі Інтернет, застосовуючи спеціалізоване програмне забезпечення, що функціонує в діалоговому режимі під час обробки даних і отримання вхідних документів.

При використанні сучасного бухгалтерського програмного забезпечення можна виділити три основні етапи, на яких чітко простежуються можливості впровадження цифрових технологій:

1. Збір та реєстрація первинних даних для обробки в відповідному програмному забезпеченні;

2. Формування господарських операцій, структурування синтетичних та аналітичних рахунків, заповнення довідників постійною інформацією. (на цьому етапі проводиться контроль над веденими даними та правильне відображення їх у програмі);

3. Отримання результатів за звітний період на запит користувача [2].

Слід також зазначити, що при використанні цифрових технологій суттєво змінюється організація документообігу. Як наслідок - відбувається зростання обсягів використання електронних документів та з'являються можливості автоматично створювати первинну документацію й підвищувати рівень безпеки даних. Можна виділити такі варіанти переходу на електронне документування в Україні, як: Сервіс Вчасно; Сервіс Document.Online; М.Е.Doc; Paperless (створена ПриватБанком).

Розглядаючи перспективи діджиталізації обліку слід відмітити таку технологію, як блокчейн, яка дозволяє зберігати дані за допомогою постійного цифрового запису; забезпечувати доступ кожного учасника до актуальної копії бази даних, швидкість і надійність виконуваних операцій; захист операцій і користувачів завдяки децентралізації даних між серверами. Блокчейн та створені в його середовищі смарт-контракти за умови розробки належної нормативно-правової бази здатні істотно змінити форму та процес взаємодії суб'єктів господарювання [2].

З введенням цифрової трансформації економіки виникають потреби в змінах вимог до персоналу. Так, в умовах автоматизації бухгалтерського обліку і інших процесів на підприємствах, фахівці повинні бути підготовленими і володіти цифровими навичками. Для фахівців з бухгалтерського обліку такими навичками є:

- Вміння працювати з таблицями Microsoft Excel, Google Sheets (таблиці);
- Володіти навичками роботи зі спеціалізованими бухгалтерськими програмами;
- Знати як працюють хмарні технології та вміти застосовувати ці знання на практиці;
- Знати як правильно захищати інформацію від кібератак;
- Уміння працювати з документами в Microsoft Word.

На шляху цифровізації можуть існувати деякі проблеми, такі як обмежений бюджет, низька кваліфікація працівників та невисока зацікавленість дирекції в проведенні такого роду вдосконалень. Проте, спрямованість країни на

покращення інноваційних процесів може вирішити деякі проблеми, а також прискорити процес діджиталізації (наприклад, створення різних цифрових додатків) [3].

Отже, головним фактором розвитку бізнес-процесів у теперішній час є діджиталізація, яка передбачає впровадження сучасних ІКТ та управління відповідними змінами. Для того, щоб відповідати сучасним стандартам та тенденціям розвитку, створюючи конкурентні переваги, підприємства повинні своєчасно адаптуватися до нових умов і способів ведення обліку та контролю, впроваджуючи у обліковий процес сучасні ІКТ та забезпечуючи підвищення рівня цифрових компетенцій облікового персоналу.

Список використаних джерел:

1. Яценко В. В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. [Електронний ресурс]. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2022/202.pdf
2. Бардаш С. В., Грабчук І. Л. Цифрові технології в сфері бухгалтерського обліку: основні можливості та ризики. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. [Електронний ресурс]. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/20.pdf
3. Лазоренко Т., Шолом І. Діджиталізація, як основний фактор розвитку бізнесу. [Електронний ресурс]. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201186>

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ І СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ

*Солодовнік О. О., д-р екон. наук, професор, Коваленко Ю. Ю., бакалавр,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Впровадження у господарську практику інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є одним із пріоритетних напрямів розвитку бізнесу та економіки України. За допомогою цифрових інструментів і технологій суб'єкти господарювання можуть оптимізувати свої бізнес-процеси, підвищити ефективність виробництва та реалізації продукції, забезпечити більш точний облік господарських операцій та оперативне формування різноманітної звітності. Цифровізація обліку також є важливим чинником підвищення ефективності контролю за прозорістю, правдивістю та повнотою усієї економічної інформації яку подають підприємства державним органам, а також дозволяє уникнути тіньового руху грошових коштів та ухилення від сплати податків. Тому дослідження стану використання ІКТ в бухгалтерському обліку і системі контролю в сучасних умовах є актуальним завданням.

На сьогодні перед управлінським та обліковим персоналом українських підприємств гостро стоїть питання, як максимально ефективно організувати діяльність підприємства, враховуючи фактори та ризики, що виникають в умовах воєнної економіки. На нашу думку, одним із шляхів мінімізації